

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

18. Commissam nobis &c. Ecclesiasticos, & Sæculares universos ditionis
Clivensis à juramentis Archiepiscopo Coloniensi, & Episcopo Monasteriensi
præstitis absolvit, & omnes eorum pœnas, sententias, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
1444.

temeritatem, eorum, qui in nostra & Sedis Apostolica obediens devotione & fide firmi & immobiles permanerunt, statui & quieti, animarumque Saluti salubriter consulamus. Exhibita siquidem nobis pro parte dilectorum Filiorum nobilium virorum Adolphi Ducis Clivensis & Johannis eius primogeniti petitio continebat, quod cum tam Seculares quam Ecclesiasticae personae, nec non Collegia, Capitula, Monasteria, Ecclesiae & alia loca Ecclesiastica in suis Dominis & Terris in Coloniensi & Monasterensi Diocesi consistentia, pro eo quod Archiepiscopus Coloniensis Nobis & Apostolice Sedi inobedient & rebellis existit, & iniurias Filii Henricus, qui se gerit pro Episcopo Monasterensi, damnationis Filio Amadeo, olim Duci Sabaudiae, qui se Felicem V. ausu sacrilegio nominare presumit, & post, & contra procellus Apostolicos, contra ipsum & adhaerentes Fautores & sequaces per vos factos, adhaerere presumit; plurima in spiritualibus & temporalibus detrementa sustineant, & animarum pericula incurant, cum haereticis & schismaticis, ac nobis rebellibus jure ordinario sint subiecta: Pro parte dictorum Ducis & Primogeniti nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum subditorum suorum statui & saluti provide-re misericorditer dignaremur. Nos igitur, quibus pascendi oves Christi divinitus est tributa potestas, volentes ne in perditionis baratrum animae fidelium perducantur, sed potius ab haereticorum contagione retrahantur, & ne illorum labes corda Christianorum possit inficere, debito remedio providere: Omnia & singula, personas, Collegia, Capitula, Monasteria, Ecclesiae, & loca quaelibet Ecclesiastica, dominia, terras & loca supradicta, donec aliud super hoc duxerimus disponendum, ab omni jurisdictione, potestate & superioritate spirituali Coloniensis Archiepiscopi, & Episcopi Monasteriensis eximentes & liberantes. Fraternitati tuae unum Episcopum, etiam titularem, gratiam & communio-nem Apostolicae Sedis habentem, qui in dictis Dominiis, locis & terris, que dicti, Dux, primogenitus, & eorum Successores in praesata Coloniensi, & Monasterensi Diocesi ad praesens ubique tenent & in futurum quomodolibet obtinebunt, Clericos ordinare, & ad omnes sacros Ordines Ecclesiasticos promovere, christma, oleum sanctum conficer, ac omnia alia & singula pontificalia Jura, omnemque spirituali Jurisdictionem, quae Archiepiscopi Coloniensis, & Episcopi Monasteriensis pro tempore inhibebit & exercere consueverunt, & consuetudine vel de Jure ram in visitando, corrigoendo, & reformato, quam alia necessaria pro bono regimine illarum partium Cleri faciendo exercere valeat: Nec non contra omnes & singulas personas Seculares & Ecclesiasticas cuiuscunque status, ordinis, religionis, seu conditionis fuerint, Monasteria quaecunque, Prioratus, Collegia, Universitates, quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, quae schismatis labi infecta essent, aut praefato Amadeo quomodolibet adhaerenter seu faventer; Ac contra omnes & singulos non obedientes nobis & rebelles inquirere & procedere, illosque per censuras Ecclesiasticas & alia Juris remedia, appellatione postposita, ac per coercionem realem & personalem, Beneficiorumque suorum quorumlibet, etiam Monasteria, Prioratus, & Dignitates Conventuales, Personatus, Administrations & Officia fuerint privare, & realiter ab eisdem amovere possit; Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, nec non excommunicationis & interdicti, aliasque omnes & singulas sententias, censuras, & poenam, quaecunque temere fuerint per ipsos Archiepiscopum Henricum & Detanum Ecclesiae Sancti Cuniberti Colon, ac quoscunque alios quacunque etiam auctoritate in Personas, Monasteria, Prioratus, Collegia, Dignitates, Ecclesias,

& Ecclesiastica Loca quaecunque praefata late & promulgata & impostorum ferenda, autoritate nostra suspendere, revocare, tollere, & annullare queat, ac cum ipsis personis, quae sic excommunicate se irregularitatis maculam forsan incuruisse putarent, super hujusmodi irregularitate dispensare, & eas habilitare, & in pristinum statum repiare valeat, deputandi & illum amovendi, aliquaque sui loco ponendi, quoties pro parte dictorum Ducis & Primogeniti fuerit requisitus, auctoritate praefata tenore praesentium concedimus facultatem. Volentes similiter, & tibi eisdem auctoritate & tenore concedentes, ut omnia & singula dignitates, personatus, Administrations, & officia, Monasteria, Prioratus caeteraque Beneficia Ecclesiastica quaecunque in dictis dominis, terris, locis, nunc vacante, & imposteriori five per privationes hujusmodi seu alias quomodolibet vacatura, quaecunque, quodcunque, & qualiacunque, & cuiuscunque valoris fuerint, qua in turno five mensie ordinariorium vacare contingit, dummodo non sine Sedi Apostolice reservata, personis idoneis per ipsos Duxem & Primogenitum ibi nominandis, auctoritate praefata conferre & de illis providere, ac personas, quibus hujusmodi Beneficia contuleris, in corporalem possessionem ipsorum Beneficiarum inducere, ac de ipsorum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus & obuentibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Synodalibus & Provincialibus Conciliis, Statutis quoque & Consuetudinibus Ecclesiarum & Monasteriorum praeditorum, in quibus Beneficia hujusmodi forsan fuerint, juramentis quoque per personas ipsas praefatis Archiepiscopo & Henrico haecenus forsan praefatis, que quoad hoc relaxantes nullius esse decernimus roboris vel momenti, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Per presentes tamen non intendimus in aliquo Iuribus Ecclesiae Coloniensis, quae, prout & ceterarum, augere cupimus in aliis, ut praemittitur, derogare.

Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto, decimo septimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri anno quarto decimo.

Ecclesiasticos, & Seculares universos ditionis Clivensis à juramentis Archiepiscopo Coloniensi, & Episcopo Monasterensi praestitis absolvit, & omnes eorum poenas, sententias, censuras &c. nullius roboris existere decernit: anno 1445.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei ad futuram rei memoriam.

Commissem nobis caelitus gregis Dominici cum digni in Domino gerere tunc speramus, cum illos, quos per fallacem suæ calliditatis suationem à debita religionis cultura & sanctæ Sedis Apostolice obediens & reverentia retraxit Minister Sathanæ & seduxit, ad Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium & unitatem, ad statum Salvacionis & gratiae pii exhortationibus reducimus, & salutarium eruditio[n]um admonitionibus revocamus. Sane Nos dudum de notoria Theodorici de Muerse pro Archiepiscopo Coloniensi & Henrici eius Fratris pro Episcopo Monasterensi se geren-

tium

XVIII.
Ibidem
pag. 168.

ANNO
1445.

rium aduersus nos & Sanctam Romanam Ecclesiam rebellione & inobedientia plenissimè informati , quæcunque iutamenta dictis Theodoric & Henrico per quasvis Ecclesiasticas vel Seculares personas infra terras & dominia dilectorum Filiorum nobilium virorum Adolphi Ducis Clivensis , & Johannis ejus primogeniti illustrium , moram trahentes præstata , per alias nostras relaxavimus ac nullius decrevimus existere roboris vel momenti . Cum autem , sicut veridicorum relationibus accipimus , nonnulla ex personis ipsiis , nec non Ecclesiis , Monasteriis , Capitulis , Collegiis ac locis Ecclesiasticis , Secularibus & Regularibus , etiam ultra præmissa juramenta retroactis temporibus cum majori ac aliis Civitatis & Diœcesis Coloniensis Ecclesias , Monasteriis , Capitulis , ac Collegiis & Locis de illis firmitur afflendo , adhaerendo , seu cum eis tenendo , & ab eis ipsorumque statu , ordinationibus , stabilitate seu alijs nullatenus recedendo , colligationes & stabilitates , etiam intervenientibus juramentis fecerint , & diversis pactis etiam juramento vallatis firmaverint ; Et propterea ad segregandum se à colligationibus , stabilitatibus , pactis & posterioribus juramentis prædictis non modicas difficultates ingerant , etiam gravitates : Nos itaque , qui in præmissis ex Apostolatus tenemur officio providere , colligationes , stabilitates , pacta , & desuper præstata juramenta prædicta , nec non quæcunque inde secuta , tanquam minus provide & irrationabiliter , ac contra Sanctam Romanam Ecclesiam , cuius auctoritas in quolibet juramento censetur excepta , gesta & facta , quamdiu dicta Ecclesiæ Capitula Monasteria , & loca in rebellione erga Nos & Apostolicam Sædem perstiterint , pro infectis haberi , nec eos ad ipsorum observantiam teneti quoquo modo volumus & decernimus ; Per præsentes districtiis inhibentes , sub divini obtestatione judicii , quibusvis personis prædictis , ac aliis quibuslibet , ne prætextu dictorum colligationum , pactorum & juramentorum , quæ dicta rebellione durante irrita , calfa & manca nuntiamus , contra præsentium litterarum formam ac seriem alicui ex rebus libellis Nobis & dictæ Sedi quomodolibet adhaerent , parcent , vel intendant , vel quicquam audeant attemptare , & insuper omnia & singula , peinas , sententias , censuras & bannia quacunque dignitate & auctorite & Cæsarea & Regia contra Personas Ecclesiasticas , Oppida , loca , dominia & terras , quæ Adolphus Dux & Johannes primogenitus præfati ad præsens ubique tenent , & in futurum quomodolibet tenebunt , lata & forenda cassamus , irritamus , revocamus , annulamus , ac pro infectis , cassis & irritis haberi & reputari , nulliusque existere roboris decernimus per præsentes : Non obstantibus colligationibus , pactis , eo desuper præstatis juramentis prædictis , cæterisque contrariais quibuscumque . Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostra constitutionis , inhibitionis , nunciationis , irritationis , revocationis , annulationis & voluntatis infringere , vel ei ausu temerario contravenire . Siquis autem hoc attemptare præsumperit , indignationem Omnipotenti Dei , & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se sciverit incursum .

Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadragegesimo quinto , sexto Idus Julii , Pontificatus nostri Anno quinto decimo .

ANNO
1446.XIX.
Ex Ibid.
Tom. 1.
pag. ---

Super diversis Indultis , Dispensationibus , ac Concessionibus datis Friderico III. Imperatori & Principibus Germaniae , qui recesserant à Neutralitate , & obedientiam Rom. Pontifici præstiterant : Anno 1446.

EUGENIUS EPISCOPUS ,

Servus Servorum Dei , ad futurum rei memoriam .

Inter cætera desideria cordis nostri Filios quoslibet ad nostram & Apostolicae Sedis obedientiam exoptantes adduci , illa , temporum qualitate pensata , aliquando concedimus , ordinamus & statuimus , per quæ Christi fideliem tranquillitat & commodis , remotis dissensionibus & scandalis , consulatu , & exinde animarum Salutem valeant adipisci . Sanè cum proper dissensionem inter Nos & eos , qui Basileæ sub nomine generalis Concilii remanserant , dudum exortam , nonnulli Princes tam Ecclesiastici quam Seculares nationis Germanicas in quadam neutralitate , & animorum suspensione , à die decima septima mensis Martii de anno millesimo quadragegesimo octavo usque in præsentem diem se tenerint ; Ea mente , ut alterunt , ut postmodum unanimi consensi in nostrâ , & Sedi Apostolica obedientiâ & reverentiâ paribus incedere possent : Et carissimus in Christo Filius noster Fridericus Rex Romanorum , Illustris ac Venerabilis Frater noster Theodoricus Archiepiscopus Moguntinensis : Et dilectus Filius , nobilis vir , Fridericus Marchio Brandenburgensis Sacri Imperii Electores , ac Venerabilis Fratres nostri Fridericus Magdeburgensis , Fridericus Salzburghensis , & Gerardus Bremerensis Archiepiscopi , ac quidam alii Prælati & Princes dictarum nationis nobis debitam obedientiam per suos Oratores præstiterint , ac nos solum Jesu Christi Vicarium recognoverint & professi fuerint . Nos , attentis quod dicta neutralitatis & suspensionis tempore plurima in ipsa natione acta , gesta , & facta fuerint , quæ confirmationem , indulgentiam & dispositionem super eis Apostolicae auctoritatis requirunt ; Praefatorum Regis , Archiepiscoporum , Marchionis cæterorumque Prælatorum & Principum Supplicationibus inclinati , omnes & singulos tam Metropolitanarum , quam Cathedralium aliarumque Ecclesiârum , nec non Dignitatum , etiam Abbatialium , ac post Pontificales Majorum , & in Collegiatis Ecclesiis principaliis , & aliorum beneficiorum , ac officiorum Ecclesiasticorum quorumcunque , etiam Ecclesiæ curate , Canonicatus & Prebendæ fuerint ; Elecções , postulationes , confirmations , collationes , provisiones & dispositiones , nec non processus , sententias aliqua acta judicaria autoritate ordinaria hujusmodi suspensionis & neutralitatis tempore factas , seu facta , quæ omnia , & singula hic haberi volumus pro sufficienter expressis , ac ea rata , & grata habentes , auctoritate Apostolica , ex certa scientia confirmamus . Volentes ac etiam statuentes , ut nulli qui in possessione Ecclesiærum , Monasteriorum , Dignitatum , Beneficiorum , & Officiorum hujusmodi quacunque , etiam eorum , qui Basileæ post translationem & dissolutionem Concilii ibidem remanserunt , auctoritate ea fuerint assecuti , super hujusmodi Ecclesiæ , Dignitatibus , Beneficiis , & Officiis , ac sententiis & processibus , etiam si in Romana Curia ,

vel